

VLASTNÍ HODNOCENÍ ŠKOLY

**za období školních roků
2007/2008 a 2008/2009**

**Základní škola Ivana Olbrachta, Semily,
Nad Špejcharem 574**

Vlastní hodnocení školy se zpracovává za období jednoho nebo dvou školních let. Poslední hodnocení školy bylo zpracováno minulým vedením školy za období školních let 2005/2006 a 2006/2007.

Nové hodnocení je zpracováno za období školních let 2007/2008 a 2008/2009 podle struktury vlastního hodnocení školy na základě Vyhlášky č. 15/2005 Sb., kterou se stanoví náležitosti dlouhodobých záměrů, výročních zpráv a vlastního hodnocení školy. Se strukturou hodnocení školy byl seznámen pedagogický sbor na mimořádné pedagogické radě 9.2.2009.

Vlastní hodnocení školy je zaměřeno na:

- a) cíle, které si škola stanovila zejména v koncepčním záměru rozvoje školy a ve školním vzdělávacím programu, jejich reálnost a stupeň důležitosti,
- b) posouzení, jakým způsobem škola plní cíle podle písmene a) s přihlédnutím k dalším cílům uvedeným zejména v rámcovém vzdělávacím programu a v odpovídajících právních předpisech,
- c) oblasti, ve kterých škola dosahuje dobrých výsledků, a oblasti, ve kterých je třeba úroveň vzdělávání zlepšit, včetně návrhů příslušných opatření.

Hlavní oblasti vlastního hodnocení školy:

- 1) podmínky ke vzdělávání
- 2) průběh vzdělávání
- 3) vnitřní a vnější vztahy - podpora školy žákům, spolupráce s rodiči, vliv vzájemných vztahů školy, žáků, rodičů a dalších osob na vzdělávání zúčastněných
- 4) výsledky vzdělávání žáků
- 5) řízení školy, kvalita personální práce, kvalita dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků
- 6) úroveň výsledků práce školy, zejména vzhledem k podmínkám vzdělávání a ekonomickým zdrojům

Informace pro vlastní hodnocení školy byly čerpány z těchto zdrojů:

- a) rozhovory s žáky, učiteli, rodiči a veřejností
- b) výstupy z kontrolní činnosti a hospitací
- c) pedagogická dokumentace – tematické učební plány, zápisy z jednání předmětových komisí, zápisy z pedagogických rad
- d) záznamy z kontrol
- e) úspěšnost žáků při přijímacích řízeních na vyšší stupeň školy, testy /SCIO,Cermat/, umístění žáků v olympiádách, soutěžích
- f) jednání školské rady a rady rodičů

1. Podmínky ke vzdělávání

Materiálně-technické a ekonomické podmínky

Naplňování stanovených cílů v oblasti materiálně-technické je přímo závislé na ekonomických podmínkách školy. Vzhledem k dobré naplněnosti tříd škola pokrývá ze státních finančních prostředků přímé neinvestiční výdaje bez problémů. Na základní provoz přispívá zřizovatel dle svých možností. Bohužel stáří školní budovy by vyžadovalo každoročně vyšší finanční příspěvek na chod školy. Přesto se podařilo vedení školy díky úsporám a efektivnímu nakládání s financemi pokrýt z rezervního fondu rekonstrukci šaten na 2. stupni školy ve výši nákladů 260 tis. Kč. Staré šatní klece byly vybourány a byla zakoupena pro každého žáka šatní skříň. Díky sponzorům byl nainstalován kamerový systém, který úspěšně odboural krádeže v šatnách a ničení školního majetku. Díky třem grantům získaným z Libereckého kraje byla dovybavena počítačová učebna a společenskovední učebna byla přeměněna na infocentrum, z finančních prostředků byla zakoupena interaktivní tabule, žákovské stoly a nábytek pro žákovskou knihovnu. Z grantových peněz a peněz od sponzorů byl na hřišti u budovy 1. stupně vybudován altán pro výuku, doskočiště, dráha a oplocení. Každoročně přispívá zřizovatel na vybavení žákovského nábytku do jedné třídy. S ohledem na školní vzdělávací program se snažíme doplňovat učebnicový fond, knihovnu a pokrýt požadavky vyučujících na pomůcky.

Neuspokojením pro vedení i personál a především žáky je prozatím vybavení dosloužilým, starým nábytkem v budovách 1. i 2. stupně.

Hygienické podmínky

Aby byly dodrženy odpovídající hygienické podmínky, provádí se každoročně drobnější úpravy. V budově 2. stupně, kde je škola v nájmu, jsou zrekonstruovaná sociální zařízení, ve vlastní budově na 1. stupni nás teprve rekonstrukce čeká.

Vstřícná investice zřizovatele ve výši téměř dvou milionů korun dopomohla v loňském roce k rekonstrukci školní jídelny na odloučeném pracovišti 1. stupně školy, čímž byly po letech splněny hygienické podmínky a požadavky OHS.

K estetičnosti a čistotě prostředí se snažíme přispívat i svépomocí, kdy např. na konci minulého školního roku si žáci celého druhého stupně vymalovali sami své budoucí třídy /8 kmenových učeben/. V letošním roce byla provedena malba 4 tříd a kuchyně na detašovaném pracovišti.

Kontroly v oblastech hygieny a BOZP nenašly žádné závažné nedostatky.

Personální oblast

K silným stránkám školy v této oblasti patří zklidnění kolektivu, dobrá spolupráce pedagogického sboru a stoprocentní aprobovanost na 1. stupni.

Mezi slabé stránky patří nekvalifikovanost třech pedagogických pracovníků na 2. stupni, kteří studují nebo musí zahájit studium na odpovídající vysoké škole. Ve školním roce 2009/2010 zahájí studium pro vedoucí pracovníky ředitel školy.

Demografické podmínky, konkurenční prostředí školy

I přes úbytek obyvatel ve městě, nižší porodnost a možnost rodičů vybírat ze třech základních škol ve městě si nemůžeme prozatím stěžovat na výrazný úbytek dětí. Přístup rodičů ke

školám se mění, záleží jim na tom, jakou školu jejich dítě navštěvuje. Nevybírají školu již pouze dle vzdálenosti od domova, ale zajímají se o obsah školního vzdělávacího programu, o otevřenost školy a následnou úspěšnost absolventů školy. Mezi silné stránky naší školy patří dobrá dopravní dostupnost a blízkost zařízení nabízejících mimoškolní aktivity.

Trápí nás letošní nařízení zřizovatele otevřít i přes zájem rodičů pouze jednu třídu prvního ročníku a velký úbytek žáků 5. ročníků, kteří jsou v nebyvale vysokém počtu přijímáni ke studiu na víceleté gymnázium, v jehož budově 2. stupeň naší školy sídlí.

Legislativa

Škola se postupně vyrovnala s velkými změnami, které přinesl nový školský zákon, nový zákoník práce, zavedení školských rad, ale především s prací na školním vzdělávacím programu, v posledním roce sledovaného období došlo k odstranění nedostatků ve ŠVP.

Zaměřili jsme se na důslednou kontrolu práce s osobními údaji žáků i zaměstnanců školy. Při instalaci kamerového systému jsme si vyžádali souhlas rodičů všech žáků 2. stupně.

2. Průběh vzdělávání

Dva roky již škola pracuje dle vypracovaného školního vzdělávacího programu. Vzhledem k tomu, že nedošlo od doby tvorby ŠVP k zásadním personálním obměnám, učitelé pracují se svojí vlastní tvorbou. Zavedení ŠVP na jedné straně přineslo náročnost, nutnost zvýšené přípravy na výuku, na druhé straně volnost a nesvázanost s cizím předpisem, umožnilo možnost střídání různých metod a forem práce. Nainstalování výukových programů v počítačové učebně, práce s interaktivní tabulí, prolínání předmětů a skupinové i individuální vyučování přináší žákům pestrost a zvýšený zájem o výuku.

Postupně se snažíme o změnu atmosféry ve škole, změnu komunikace mezi žákem a učitelem a zvýšenou komunikaci mezi učitelem a rodiči. Díky získanému grantu z Libereckého kraje proběhly v uplynulých dvou letech akce, na kterých se setkávají rodiče, žáci i učitelé.

Během dvou let se zvýšila agresivita některých žáků, snaha o likvidaci majetku, vulgarita. Zabudováním kamerového systému v části školy došlo k výraznému poklesu ničení majetku v těchto prostorách. Škola velmi úzce spolupracuje s PPP v Semilech, SPC Turnov, odborem sociálních věcí a Policií ČR. Pro žáky starších ročníků jsou připravovány pravidelné besedy se zástupci těchto organizací.

S výjimkou třech žáků se nevyskytla závažná absence, záškoláctví. Dva žáci byli umístěni pro poruchy chování, útěky z domova a nezvladatelnost v diagnostickém ústavu.

V hodnocení a klasifikaci se kromě několika žáků vycházejících 9. ročníků nevyskytly výraznější problémy. Rodiče byli o chování a výsledcích vzdělávání informováni prostřednictvím žakovských knížek. U vyšších ročníků to ne vždy bylo dostačující, proto byla u problémových žáků po dohodě s rodiči zvolena varianta předávání informací pomocí emailových a sms zpráv či přímo na osobních schůzkách. V současné době zvažujeme možnost informování rodičů přes internet, prověřujeme časovou, technickou a finanční náročnost, proběhne průzkum u rodičů.

V minulých dvou letech měli žáci možnost výběru z volitelných předmětů – německý a anglický jazyk, matematika, základy administrativy, technické kreslení, semináře z dějepisu, zeměpisu společenskovední a domácnost.

Z nabídek školního klubu si mohli žáci vybrat na prvním stupni anglický a německý jazyk, počítače, dovedné ruce, pohybové a sportovní hry, na druhém stupni AJ a Nj, počítače, dívčí klub, keramiku, sportovní hry a matematické hry. Kapacity 50 žáků byla vždy naplněna.

3. Vnitřní a vnější vztahy - podpora školy žákům, spolupráce s rodiči, vliv vzájemných vztahů školy, žáků, rodičů a dalších osob na vzdělávání zúčastněných

Ve vztazích pedagogů je pozitivní atmosféra, na dobré úrovni je předávání informací a zkušeností. Neustále musíme pracovat na zlepšení jednotného přístupu pedagogů k problémům, které se vyskytují a týkají se především žáků.

Pozitivní klima ve škole je přáním nejen třídního učitele. Vzhledem k nárůstu negativních vlivů, kterým se těžko naše společnost vyhne, se snažíme poznat každé dítě nejen z vnitřního školního prostředí, ale i z vnějšího, které žáka nejvíce ovlivňuje v jeho chování. Snažíme se najít příčiny neúspěchu, nálad, špatného chování.

Do kvality výchovně vzdělávacího procesu musíme zahrnout péči o žáky se specifickými poruchami učení a výchovnými problémy. Velkou péči věnujeme integrovaným žákům /12/, kteří jsou vzděláváni podle individuálních plánů. V této oblasti velmi úzce spolupracujeme s PPP v Semilech a SPC Turnov. V loňském roce byl přiznán Krajským úřadem Libereckého kraje pedagogický asistent pro výuku dvou žáků. Bez této pomoci by nemohli tito žáci absolvovat základní vzdělávání. Po oba minulé školní roky byly některé děti pod kvalifikovaným vedením logopedických a dyslektických asistentek. Pro děti i rodiče pracoval kvalifikovaný výchovný poradce, který pomáhal žákům v co nejlepší orientaci při volbě povolání formou rozhovorů, besed, exkurzí, testů. Preventista patologických jevů spolupracoval s městskou policií, Policií ČR a odborem sociálních věcí při pořádání přednášek a besed.

Talentovaným žákům byla péče věnována především při jejich přípravách na olympiády a soutěže, rychlejším a bystřejším žákům byly zadávány náročnější úkoly. Ve škole máme jednoho mimořádně nadaného žáka, u kterého rodiče ve spolupráci s pracovníci pedagogické poradny a pedagogem rozhodli o postoupení do vyššího ročníku bez absolvování předchozího. V příštím školním roce, pokud úspěšně absolvuje rozdílové zkoušky, postoupí chlapec z 3. ročníku do 5.

Spolupráce s rodiči je jednou z nejdůležitějších aktivit v činnosti školy. Všichni učitelé nabízejí pravidelné konzultační hodiny i možnost schůzky kdykoliv po dohodě. Rodičovských schůzek se účastní 60 až 70 % rodičů. Díky aktivitě Rady rodičů a grantu z Libereckého kraje se podařilo za poslední dva roky získat větší zájem rodičů o školu, zapojují se do aktivit školy. Prostřednictvím členů Rady rodičů jsou ostatní rodiče informováni o aktivitách školy, vedení školy naopak získává názory a podněty zpětně od rodičů. Velkou pomocí jsou i finanční prostředky poskytované Radou rodičů na různé aktivity, příspěvek na dopravu na plavání, lyžařský kurz, výlety, exkurze. V oblasti spolupráce jsou významná i jednání školské rady, jejichž prostřednictvím jsou o chodu školy, o plánech ve výchovně vzdělávacím procesu i budování a opravách budovy informováni nejen rodiče, ale i zřizovatel a veřejnost.

Kromě Školské rady se pravidelně schází na Městském úřadu Semily školská komise složená z vedení mateřských škol, základních a středních škol, SVČDM, zástupců PPP, zástupců zastupitelů a vedoucího pracovníka městského úřadu. Školská komise vypracovala koncepci školství v Semilech a na pravidelných schůzkách kontroluje plnění, řeší případné potřeby a změny, doplnění koncepčních plánů.

Žákovský parlament existující na škole již několik let se schází s výchovným poradcem dle potřeb a zájmu žáků, fungování není nijak řízeno ze strany pedagogů.

Velmi dobrou spolupráci a její nárůst jsme během dvou let zaznamenali s dalšími institucemi, kromě školských především s příspěvkovými organizacemi zřizovanými městem Semily – Muzeum a Pojizerská galerie Semily /Běh proti času – závod s tematikou o historii města/, Městská knihovna / pravidelné besedy, vynášení Morany/, Kulturní centrum Golf Semily,

Středisko volného času dětí a mládeže Semily a Sportovní centrum Semily / pomoc při atletickém trojboji, vybíjená 3.-5. tříd o nanukový dort. Z neziskových organizací jsme si našli velmi dobrého partnera pro žákovské akce - semilské občanské sdružení Cervus Semilensis /spolupráce na festivalu o lidských právech Jeden svět, každoroční účast na Čtení z máje. Pravidelně spolupracujeme i se vzdálenější neziskovou organizací Střediskem ekologické výchovy Sever/Horní Maršov/.

Škola vydává svůj školní časopis Olbracht/N/ovinky s vlastní tvorbou žáků a učitelů. Pravidelně nám vycházejí články v regionálním tisku a krátké pořady v semilské kabelové televizi. /klip třídy s písněmi, Běh proti času, Velikonoční šplhoun, Čtení z máje, Pasování páťáků, Vznik republiky, Vánoční a velikonoční jarmark, festival Jeden svět .../. Pravidelně aktualizujeme internetové stránky školy, kde mají rodiče i široká veřejnost vyvěšen základní informační materiál, aktuální zprávy, charakteristiku školy, historii školy, vedení, pedagogický sbor, složení Školské rady, projekty školy, soutěže, přehled nabídek školního klubu, školní časopis, informace o školní družině a jídelně, kontakty, školní dokumenty a fotogalerii.

4. Výsledky vzdělávání žáků

Velká pozornost je věnována právě zajišťování výsledků vzdělávání, o dosažení optimálních výsledků usilují všichni zúčastnění – učitelé, žáci a rodiče. Pro hodnocení žáků získávají učitelé podklady ústním a písemným zkoušením, praktickými dovednostmi. Při hodnocení úrovně poznatků využíváme pro objektivní posouzení celorepublikové testy / SCIO, Cermat/. Při porovnání s celostátním i krajským průměrem můžeme být vcelku spokojeni. Případné nedostatky v některé z oblastí jsou signálem ke stanovení opatření a následnému odstranění nedostatků v dalším roce.

Opravné zkoušky ve školním roce 2007/2008 vykonalo 5 žáků, jeden žák neprospěl a opakoval ročník, ve školním roce 2008/2009 vykonali opravnou zkoušku 3 žáci, 2 žáci budou po dohodě s rodiči opakovat ročník.

Úspěšnost žáků v přijímacím řízení má vypovídající hodnotu.

Na osmileté gymnázium ve školním roce 2007/2008 bylo přijato 12 žáků, ve školním roce 2008/2009 odchází 18 žáků. Na jedné straně přinášejí výsledky radost, na druhé straně se jedná o odliv téměř celé třídy ročníku, zůstávají méněpočetné třídy s průměrnými výsledky.

Na střední školy s maturitními obory bylo přijato 34 žáků. Činnost v rámci prevence není vždy účinná u vyšších ročníků. Především u žáků 9. ročníků dochází po absolvování přijímacích řízení na střední školy k výraznému zhoršení prospěchu i chování. Snížených stupňů z chování ohodnocených známkou 2 každoročně bohužel přibývá. Udělování snížených stupňů z chování je pro žáky nejen trestem, ale především varováním pro ostatní žáky.

V průběhu dvou let byl důvod i žáky chválit za vzorný prospěch, chování a mimořádné aktivity a reprezentaci školy.

5. Řízení školy, kvalita personální práce, kvalita vzdělávání pedagogických pracovníků

Celkové řízení školy lze charakterizovat jako demokratické, direktivní v oblasti rozpočtu, naopak jako liberální v oblasti vývoje školy, alternativních vzdělávacích aktivit.

Řízení školy vychází z organizačního schématu – ředitel školy, zástupce ředitele, vedoucí učitel 1. stupně, vedoucí vychovatelka ŠD, vedoucí ŠJ. Jsou určeny kompetence a rozděleny

pravomoce jednotlivých vedoucích zaměstnanců. Styl jednání vedoucích pracovníků je podřízenými označován jako vstřícný s výrazným podílem naslouchání diskutovaným problémům, tvořivost a iniciativa je podporována. Mezilidské vztahy ve škole jsou všemi pedagogickými pracovníky označovány jako nadprůměrné.

Činnost školy vychází z pravidelných porad vedení školy, v případě potřeby jsou svolávány mimořádné porady pracovníků školy. Ředitel školy koordinoval práci jednotlivých pracovníků zejména prostřednictvím ročního plánu práce, měsíčních a týdenních plánů, pedagogických porad a systémem vnitřních předpisů, které stanovují jednoznačná pravidla činnosti školy. Komunikační systém má nastavená pravidla, aktuální zprávy potřebné pro větší počet pracovníků jsou zveřejňovány na nástěnce ve sborovně školy včetně týdenních plánů, na odloučeném pracovišti je přenosem informací pověřen vedoucí učitel, který je za plnění úkolů zodpovědný

Pedagogický sbor na škole je stabilizovaný, dobré kolegiální vztahy jsou základem pozitivního klimatu ve škole. Neustále je co vylepšovat, snažíme se o docílení jednotného přístupu k daným situacím, problémům. Podíl pedagogů na chodu školy se zvyšuje. Jednotlivé oblasti výuky řídí předsedové předmětových komisí a metodických sdružení. Pravidelně je vedení školy informováno o úrovni výsledků výuky, problémech, návrzích i požadavcích vyučujících. Předávání zkušeností je na slušné úrovni, doporučením pro vyučující je více využívat možnosti vzájemných hospitací a podpory ukázkových hodin.

Kontrolní činnost je jednou z důležitých a sledovaných oblastí. Ředitel školy a zástupce ředitele prováděli ve sledovaném období pravidelnou hospitační činnost, kontroly správnosti a vedení dokumentace, dodržování školního řádu, dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků, práce učitelů i správních zaměstnanců, práce výchovného poradce, preventisty sociálně patologických jevů. Ke kontrole patřilo ověřování, zda učitelé dostatečně propagují svoji práci i celé školy, zda reagují na potřeby rodičů. Důraz byl kladen na prevenci a řešení projevů šikanování, užívání návykových látek a dalších negativních vlivů a na jednotný postup řešení. V listopadu 2008 a dubnu 2009 proběhly kontroly ČŠI. Další kontroly byly provedeny VZP, OSSZ, OHS a auditorem /veřejnoprávní kontrola

Dle finančních možností podporuje vedení školy další vzdělávání pedagogických pracovníků za účelem doplnění kvalifikace učitelů a seznámení se s novými netradičními metodami práce. Další vzdělávání probíhá v oblastech environmentální výchovy, didaktice a metodice výuky, dále pracovní a výtvarné výchově. Většina pedagogických pracovníků má zájem o další vzdělávání, záleží na nabídce akcí.

6. Úroveň výsledků práce školy, zejména vzhledem k podmínkám vzdělávání a ekonomickým zdrojům

V kontrolní činnosti vycházelo vedení školy z poznatků ČŠI a výsledků dalších kontrol, které proběhly na škole během posledních dvou let. ČŠI vykonala ve školním roce 2008/2009 dvě kontroly. Předmětem první kontroly bylo hodnocení podmínek, průběhu a výsledků základního vzdělávání a hodnocení souladu ŠVP s právními předpisy a RVP. Zkrácená citace ze zprávy: „přidělené finanční prostředky jsou dostačující, rezervy jsou v DVPP podporující realizaci ŠVP, ŠVP vykazuje nedostatky, které jsou odstranitelné, nedostatečně vypracované vlastní hodnocení z předešlých let, finanční prostředky vložené do vybavení tříd mají velké rezervy, podmínky pro bezpečné prostředí pro vzdělávání a zdravý vývoj všech žáků jsou na dobré úrovni“. Vedení školy přijalo opatření k odstranění zjištěných nedostatků a provedlo nápravu dle stanovených termínů. Předmětem druhé kontroly byla veřejnoprávní kontrola využívání finančních prostředků státního rozpočtu. Z 28 kontrolovaných bodů bylo v oblasti veřejnoprávní kontroly zjištěno porušení čtyř právních předpisů, jednalo se o drobné

nedostatky, přidělené finanční prostředky ze státního rozpočtu byly použity oprávněně. V oblasti kontroly zajišťování bezpečnosti a ochrany zdraví dětí při vzdělávání čtyři předpisy, kdy se jednalo o drobné nedostatky / př. výměna rozbitného skla za nerozbitné plexi, škola nemá preventistu rizik, 2 knihy úrazovosti – neefektivní/.

S výsledky dalších kontrol / VZP, OSSZ, OHS, veřejnoprávní kontrola/ můžeme být spokojeni, nebyly zjištěny žádné závady.

Při kontrole úrovně práce zaměstnanců školy v oblasti hodnocení školy se ověřuje, zda dostatečně propagují svoji práci a práci celé školy, reagují na potřeby žáků a chápou je, zda dovedou navodit u žáků pocit, že jim je věnována dostatečná péče, že učitel má zájem a dost času se věnovat i rodičům.

Sledované bylo především plnění učebních plánů, dodržování směrnic školy, podíl na vytváření vhodných psychohygienických podmínek pro práci žáků i zaměstnanců školy. Byl kladen důraz na prevenci a řešení projevů šikánování, užívání návykových látek a jiných negativních jevů /účast na peer programech, besedy se zaměřením na protikuřáckou tematiku, požívání alkoholu a dalších návykových látek, Šikana – beseda na Policii ČR, Den proti drogám pro 1. i 2. stupeň, AIDS – beseda se sdružením pro péči, vzdělávání a vyučování o AIDS, drogová problematika – beseda na Policii ČR, kriminalita mládeže – beseda na Policii ČR.

7. Závěr

Z vlastní práce vyplývá několik závěrů, které by měly ovlivnit další činnost školy v budoucích letech.

- a) Nadále důsledně kontrolovat práci s osobními údaji žáků i zaměstnanců školy.
- b) Jednat se zřizovatelem školy o možnosti do budoucna otevírat v případě zájmu rodičů 2 třídy prvního ročníku.
- c) Dbát na docílení plně kvalifikovaného týmu pracovníků – vytvořit studující podmínky pro studium.
- d) Nadále pracovat na uvádění ŠVP do praxe.
- e) Neustále zdokonalovat a vylepšovat pracovní prostředí v oblasti hygieny, BOZP a vybavení tříd – jednání se zřizovatelem
- f) Snažit se zvýšit zájem rodičů o spolupráci se školou a o život školy.
- g) Neustále vylepšovat prestiž školy v povědomí široké veřejnosti.
- h) Posílit u žáků pozitivní myšlení a zájem o další vzdělávání.
- i) Společně vytvořit uvolněné a přátelské prostředí pro žáky z problémových a sociálně slabých rodin.

V Semilech dne 24.6. 2009

Předloženo pedagogické radě dne..... 25.8.2009

Mgr. Jiří Jiránek
ředitel školy

